

**60530100 – Kimyo yo‘nalishi 1-kurs talabalari uchun “Kimyo tarixi” fanidan
2024-2025 o‘quv yilining 1-semestrida yakuniy nazoratga tayyorgarlik
ko‘rish uchun savol va topshiriqlar**

Talabalar bilimini baholash kredit-modul tizimiga muvofiq ishlab chiqilgan Nizom asosida amalga oshiriladi.

1-semestr	
Nazorat shakli	Yakuniy nazorat
O‘tkazish vaqti	19 - 20 hafta
Nazorat turi	yozma*

Yakuniy baholash: YaN barcha o‘tilgan mavzular bo‘yicha tuzilgan variantlar asosida o‘tkaziladi. Bunda har bir talabaga semestr davomida o‘tilgan mavzular bo‘yicha 5 ta savollardan iborat yozma savollar variantlari beriladi. Talaba har bir yozgan javobi uchun maksimal 5 ball olish imkoniyatiga ega. Umumiy ball o‘rtacha arifmetik ko‘rsatkich asosida olinadi.

Nazorat savollari ro‘yxati

1. Yunon olimlarining materiya haqidagi tasavvurlari?
2. Metallar transmutatsiyasi nima uchun amalga oshirildi?
3. Arab alkimyosining mashhur namoyondalari va arzigulik ishlari.
4. Pnevmonimyo qanday vujudga keldi, uning salbiy va ijobiy tomonlari nimadan iborat?
5. Materiyaning tuzilishi to‘g‘risida qadimgi faylasuflarning fikrlari.
6. Arab alkimyogarlarning ahamiyatli ishlari nimalardan iborat
7. Qadimgi Xitoyda kimyoning rivojlanishi
8. Jobir Ibn Xayyomning kimyo sohasidagi ishlari
9. Aristotel ta‘limotining mohiyati nimadan iborat?
10. Yevropa alkimyosining kamchilik va yutuqlari nimalardan iborat?
11. Alkimyogarlarning arzigulik yutuqlariga misollar keltiring.
12. Qadimgi Hindistonda kimyoning rivojlanishi
13. Kimyo tarixi fanini o‘rganishdagi urinishlar.
14. Yevropada chinni ishlab chiqarishning yo‘lga quyilishi
15. Yatrokimyo qanday vujudga keldi, uning salbiy va ijobiy tomonlari nimadan iborat?
16. Ar-Roziyning kimyo sohasidagi ishlari
17. Kimyo so‘zining kelib chiqish tarixi
18. Evropa alkimyosining mashhur namoyondalari va ularning ishlari
19. Yatrokimyo qanday vujudga keldi, uning salbiy va ijobiy tomonlari nimadan iborat?
20. Dastlabki kimyo laboratoriyalari qanday vujudga keldi.
21. Misr va unga yaqin mamlakatlarda kimyo.
22. Yatrokimyo va pnevmonimyoning rivojlani bosqichi

23. Boylning fizikaviy, kimyoviy va korpuskulyar soxalaridagi tadqiqotlari va ularning tarixiy ahamiyati.
24. Flogiston nazariyasining tarqalish sabablari flogiston nazariyasining gasossizligini ko'rsatuvchi omillar.
25. Alkimyo davrining boshlanishi va alkimyogarlarning oldiga qo'yilgan vazifalar.
Arab alkimyosi, Yevropa alkimyosi va uning mashhur namoyondalari.
26. Lavuazening flogiston nazariyasiga qarshi kurashi. va Lavuazening kimyo tarixidagi o'rni.
27. XX asrlarga kelib organik kimyoning rivojlanish bosqichlari.
28. Koordinatsion birikmalar kimyosi "*Tarkib-tuzilish-xossa*" tizimidagi tadqiqotlar.
29. Alkimyo davrining kimyo faniga ko'rsatgan ijobiy va salbiy tomonlari.
30. Yatrokimyo va pnevmokimyoning rivojlanish bosqichi
31. Analitik kimyoda zamonaviy fizik-tadqiqotlarning qo'llanishi.
32. Plastmassalar va polimer materiallar, tabiiy polimerlar, sintetik tolalar, polimer kompozitsion materiallarning kashf etilishi.
- 33.** Fizik kimyoning rivojlanish bosqichlari
34. Atom tuzilishining modellari kimlar tomonidan o'rganildi.
35. Yatrokimyo qanday vujudga keldi, uning salbiy va ijobiy tomonlari nimadan iborat?
36. Havoning tarkibini o'rganishda kimlar qanday ish olib bordi?
37. A. Lavuazening yonishning kislorodli nazariyasini izohlang.
38. 2022 yildagi Kimyo sohasida Nobel mukofoti sovrindorlari
39. Radioaktiv elementlar energiyasidan foydalanish kimlar tomonidan o'rganildi.
40. Kimyo tarixida flogiston nazariyasining tutgan o'rni.
41. Vodorodning ochilish tarixini keltiring.
42. Daltonning atom-molekulyar ta'limotini izohlang.
43. Moddalar massasining saqlanish qonunining yaratilish tarixi.
44. Elementlarning atom massalari kimlar tomonidan o'rganildi?
45. Arab alkimyosining mashhur namoyondalarining kimyo sohasidagi muhim ishlari.
46. Miqdoriy qonunlar davrida qanday ishlar amalga oshirildi?
47. Nitrat va sulfat kislotalarning ochilish tarixini keltiring.
48. Hajmiy nisbatlar qonunining ochilish tarixini keltiring.
49. Avogadroning molekulyar nazariyasi qanday yaratilish tarixiga ega.
50. Berzelius qanday ishlarni amalga oshirgan.
51. Kislorodning ochilish tarixini keltiring.
52. Hajmiy nisbatlar qonunining yaratilish tarixi.
53. O'zbekistonda kimyo faniga hissa qo'shgan olimlarni keltiring.
54. Elementlarning atom massalari kimlar tomonidan qanday o'rganildi?
55. Birlashish davrida qanday ishlar amalga oshirildi?
56. Fosforning ochilish tarixini keltiring
57. Kannitsaroning atom reformasini keltiring.

58. Radioaktivlikni o'rganish - kashf qilish kimdan qanday boshlandi?
59. Aristotel ta'limotining mohiyati nimadan iborat?
60. Atom tuzilishining modellari kimlar tomonidan o'rganildi.
61. Elementlarning ochilishi tarixi
62. Daltonning atom-molekulyar ta'limotini izohlang
63. Lantanoidlar va aktinoidlarni davriy sistemaga kim qanday joylashtirdi?
64. Kimyo tarixini davrlarga bo'lib o'rganish nimalarga asoslangan?
65. Materiyaning tuzilishi to'g'risida qadimgi faylasuflarning fikrlarini keltiring.
66. Inert gazlarning o'rganilish tarixini keltiring.
67. Kimyo tarixida flogiston nazariyasining tutgan o'rni.
68. Tarkibning doimiylik qonunining yaratilish tarixi.
69. Havoni tarkibini o'rganishdagi urinishlar
70. Metallar transmutatsiyasi nima uchun amalga oshirildi?
71. Kislorodning ochilish tarixi
72. M.V. Lomonosovning atom-molekulyar ta'limotini izohlang.
73. Alkimyo davrining ijobiy va salbiy tomonlari nimalardan iborat?
74. Inert gazlarning davriy sistemaga joylashtirilishi?
75. Gazlarni o'rganishda kimlar ish olib bordi?
76. Dalton qanday ishlarni amalga oshirdi?
77. A. Lavuazening yonishning kislorodli nazariyasini keltiring.
78. Grek-yunon faylasuflarining elementlar to'g'risidagi tushuncha va tasavvurlari?
79. Arab alkimyogarlarning ahamiyatli ishlari nimalardan iborat.
80. Tarkibning doimiylik qonunining yaratilish tarixi
81. Elementlarni simvollar bilan ifodalanishi qanday amalga oshirildi.
82. Organik kimyoning rivojlanish tarixini keltiring.
83. Yunon olimlarining materiya haqidagi tasavvurlari?
84. Kimyo tarixida flogiston nazariyasining tutgan o'rni.
85. Havoning tarkibini o'rganishda kimlar qanday ish olib borgan?
86. Berselius qanday ishlarni amalga oshirgan?
87. Jerar va Loran ishlari nimalardan iborat.
88. Elementlarning atom massalari kimlar tomonidan o'rganildi?
89. Yatrokimyoning vujudga kelishi nima bilan bog'liq?
90. Ramzayning qilgan ishlari nimaga asoslangan?
91. Berseliusning amalga oshirgan ishlari nimadan iborat?
92. Tarkibning doimiylik qonunining yaratilish tarixini keltiring.
93. Katod nurlari kim tomonidan va qanday kashf etildi.?
94. Vodородning kashf etish tarixini keltiring.
95. Berselius qanday ishlarni amalga oshirgan?
96. Inert gazlarning ochilish tarixini keltiring.
97. M.V. Lomonosovning kimyo tarixida tutgan o'rni
98. α -, β -, γ - Zarrachalar kimlar tomonidan kashf etildi.
99. Butlerovning tuzilish nazariyasi qanday yaratilish tarixiga ega.
100. Fosforning kashf qilinishi kimdan qanday boshlandi.
101. Inert gazlar kim tomonidan qanday kashf etildi.

102. Moddalar massasining saqlanish qonunning yaratilish tarixini keltiring.
103. Siyrak yer elementlari kimlar tomonidan va qanday kashf etildi.?
104. Organik kimyoda radikallar va tiplar nazariyasini keltiring.
105. Kislorodning kashf etish tarixini keltiring. Kislorod kimlar tomonidan kashf etildi.
106. Karlsruedagi kongressning ahamiyati nimadan iborat.
107. Radioaktiv elementlarning kashf qilinishi kim tomonidan qanday boshlandi.
108. Farmasevtik kimyo qanday vujudga keldi va kimyo fani bilan bog'liqligi nimadan iborat.?
109. Organik kimyoda metallipsiya, tiplar, radikallar nazariyasi nimadan iborat.
110. Azotning kashf etish tarixini keltiring.
111. Karlsruedagi kongressning ahamiyati nimadan iborat.
112. Atom tuzilishi kimlar tomonidan va qanday o'rganildi..
113. Elementlarning atom massalari kimlar tomonidan qanday o'rganildi?
114. Birlashish davrida qanday ishlar amalga oshirildi?
115. Fosforning ochilish tarixini keltiring
116. Kannitsaroning atom reformasini keltiring.
117. Radioaktivlikni o'rganish - kashf qilish kimdan qanday boshlandi?
118. Aristotel ta'limotining mohiyati nimadan iborat?
119. Atom tuzilishining modellari kimlar tomonidan o'rganildi.
120. Elementlarning ochilishi tarixi
121. Daltonning atom-molekulyar ta'limotini izohlang
122. Lantanoidlar va aktinoidlarni davriy sistemaga kim qanday joylashtirdi?
- 123.
124. Alkimyo davrining ijobiy va salbiy tomonlari nimalardan iborat?
125. Inert gazlarning davriy sistemaga joylashtirilishi?
126. Gazlarni o'rganishda kimlar ish olib bordi?
127. Dalton qanday ishlarni amalga oshirdi?
128. A. Lavuazening yonishning kislorodli nazariyasini keltiring.
129. Siyrak yer elementlari kimlar tomonidan va qanday kashf etildi.?
130. Organik kimyoda radikallar va tiplar nazariyasini keltiring.
131. Kislorodning kashf etish tarixini keltiring. Kislorod kimlar tomonidan kashf etildi.
132. Karlsruedagi kongressning ahamiyati nimadan iborat.
133. Radioaktiv elementlarning kashf qilinishi kim tomonidan qanday boshlandi.